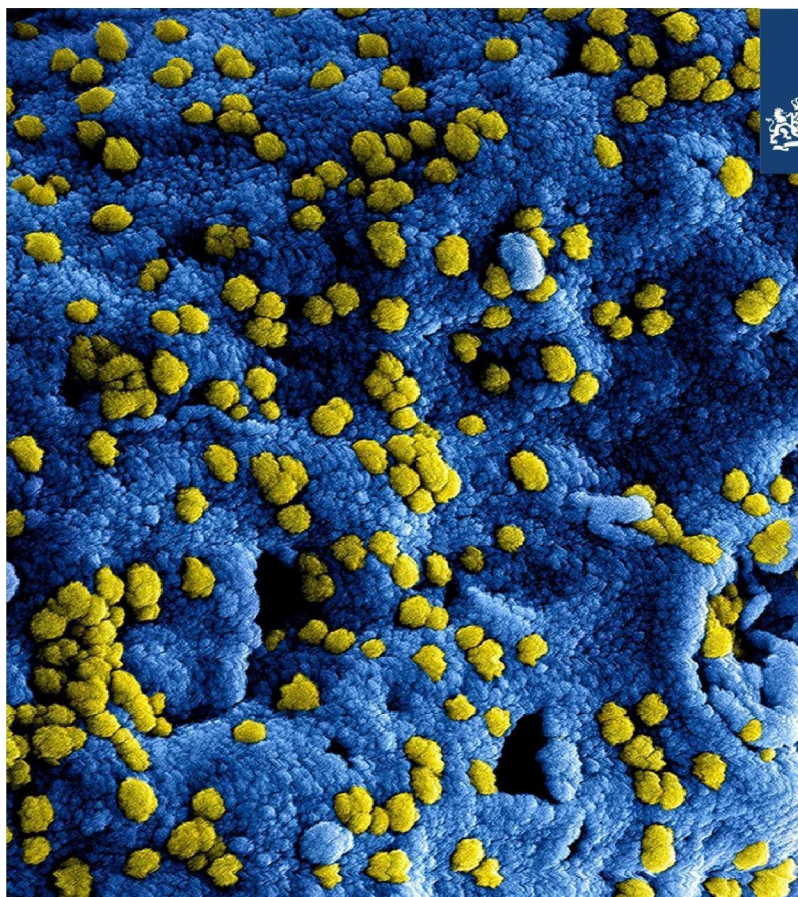

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu

*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

COVID-19

Technische briefing
Tweede Kamer

8 april 2020

5.1.2e

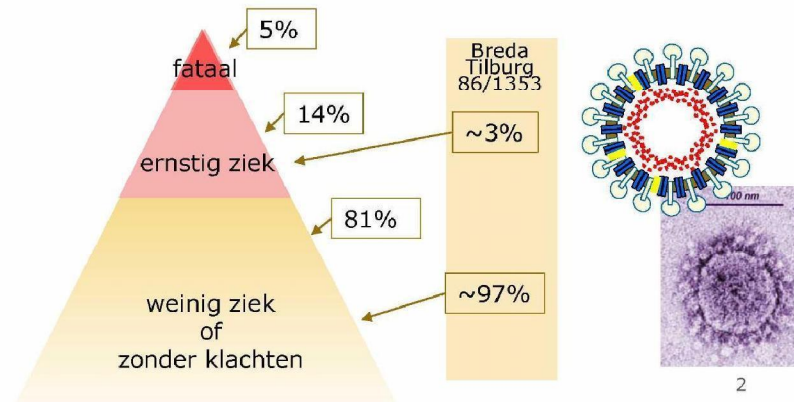
COVID-19 | overzicht

- > Wat is het:
  - novel Coronavirus-Infected Pneumonia
- > De symptomen:
  - incubatietijd: 6 dg (range 2-12 dg)
  - neusverkoudheid, hoesten en griepachtig ziektebeeld ± koorts
  - shocklong ('ARDS')
- > De oorzaak:
  - nieuw Coronavirus (2019-nCoV)
- > Hoe verspreidt het virus:
  - druppel en contact; aërosol-genererende procedures op IC
  - verspreiding van pre-symptomatisch en symptomatisch contact
  - $R_0 \sim 2.3$; verdubbelingstijd $\sim 5-7$ dg; generatietijd $\sim 3-5$ dg

> Preventie en behandeling:

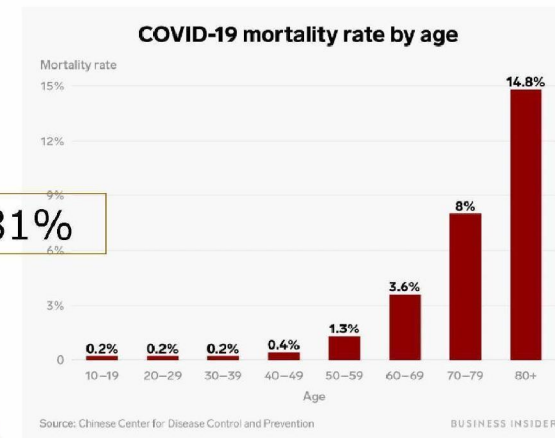
- handen wassen!!!
- hygiënische maatregelen gericht tegen contact- en druppelinfectie (~ 1.5 m)
- handalcohol | ziekenhuis: isolatie kamer, cohortering, oogbescherming

COVID-19

onzekerheid nCoV ziektebeeld en mogelijkheid tot bestrijding

CDC China, febr 2020

COVID-19 | NL

7 april 2020 - meldingen

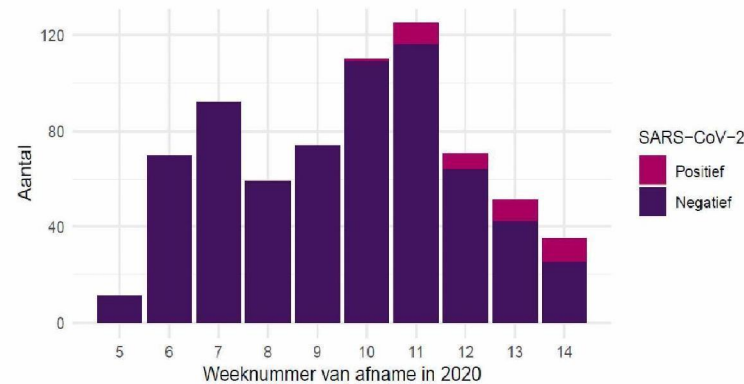
- In **Osiris** 19.580 patiënten, waarvan
- 7.427 (38%) opgenomen in het ziekenhuis, waarvan 1189 op de IC-afdelingen (+ 35 verdacht).
  - totaal aantal overleden patiënten 2101.
  - gemiddeld 22% meldingen is zorgmedewerker (grote regionale verschillen: 9% - 55%)

Virologische dagstaten:

- 90.614 monsters waarvan 19.521 (21,5%) positief

NIVEL/RIVM huisartsen peilstations:

- sinds 4 februari: 698 patiënten waarvan 36 positief (5.2%)

Nivel/RIVM huisartsen peilstation surveillance: patiënten met acute respiratoire infectie getest op SARSCoV-2

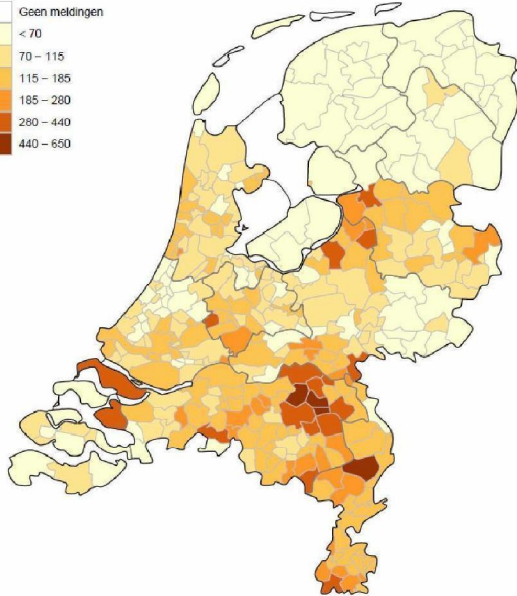
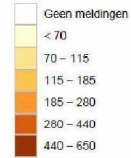
COVID-19 | NL

7 april 2020 - spreiding

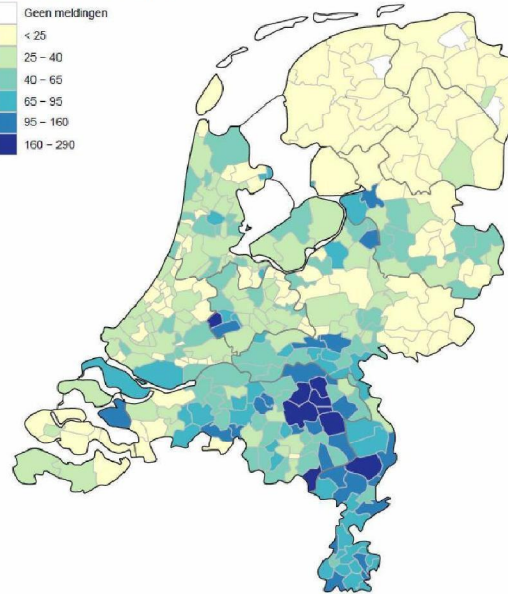
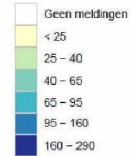
Gemelde patiënten

Aantal per 100.000 inwoners

Opgenomen patiënten

Aantal per 100.000 inwoners

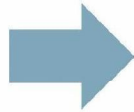
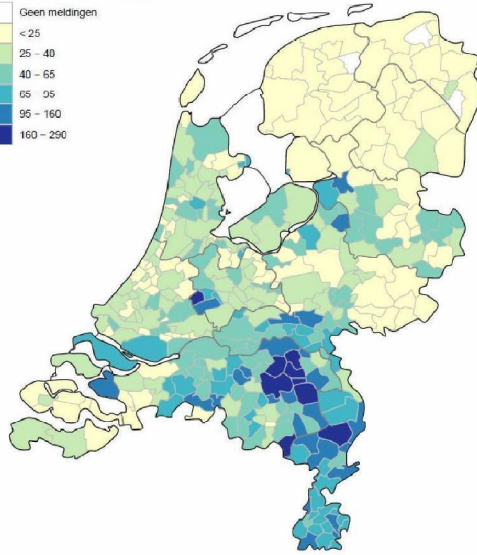
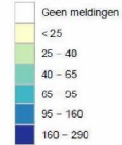
COVID-19 | NL

7 april 2020 – opnames provincie

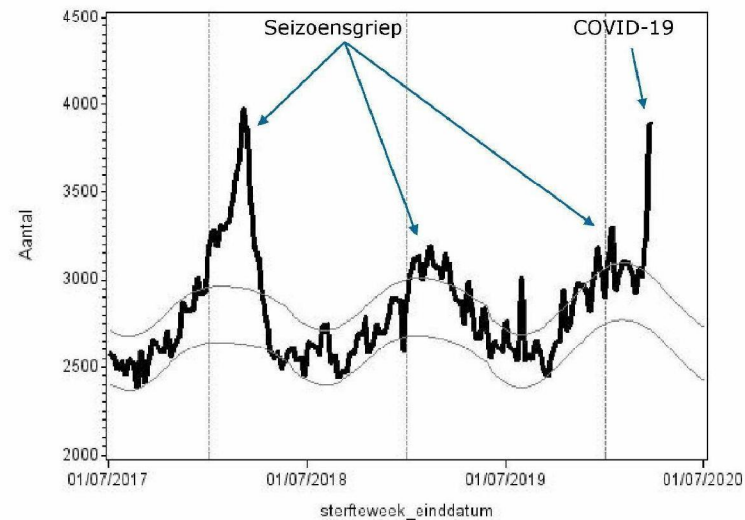
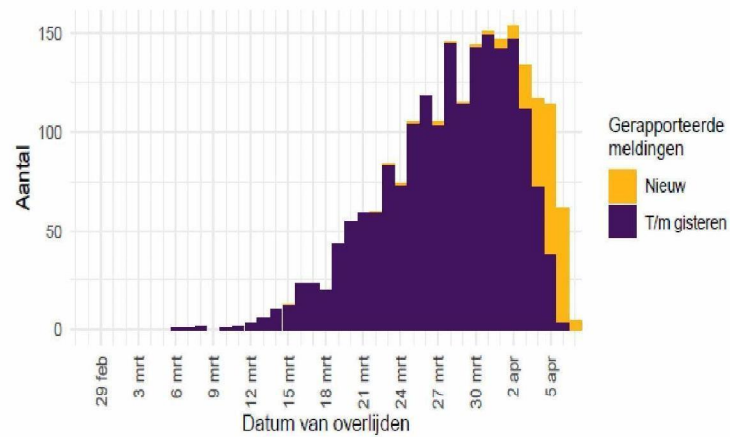
Opgenomen patiënten

Aantal per 100.000 inwoners

COVID-19 | NL

7 april 2020 – overleden

Zwarte lijn: sterfte tot en met 25 maart 2020, die gemeld is binnen twee weken.

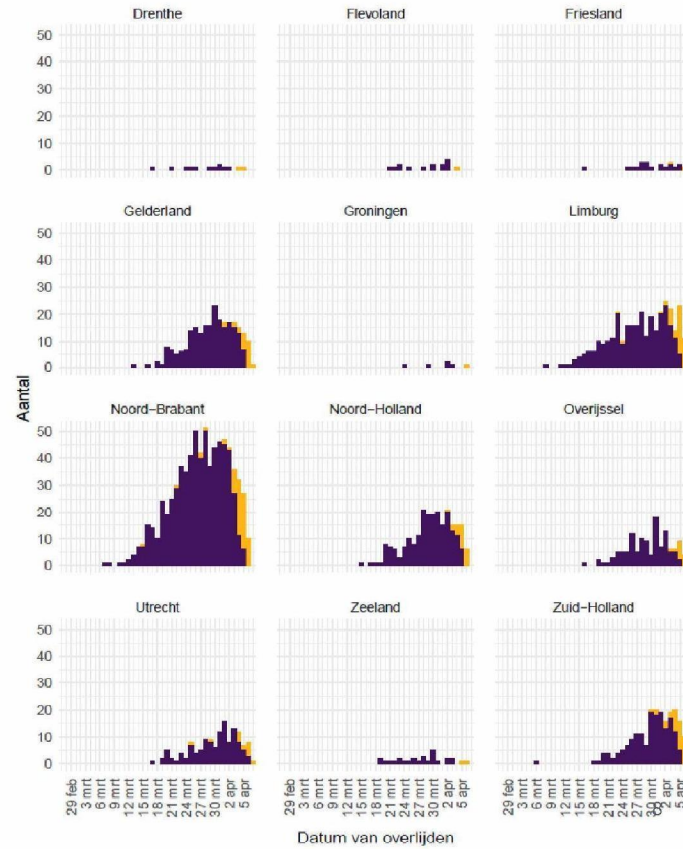
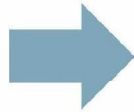
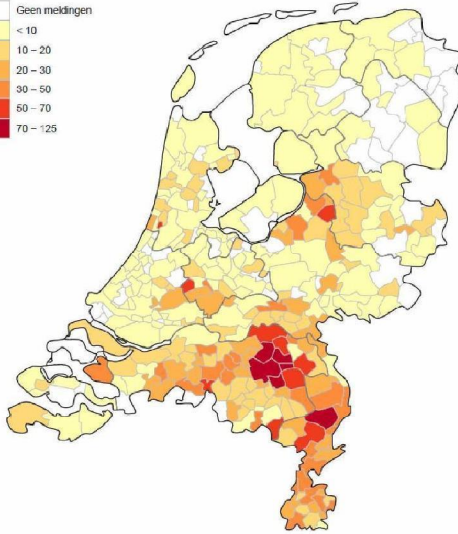
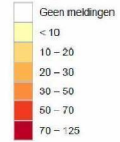
COVID-19 | NL

7 april 2020 – overleden per provincie

Overleden patiënten

Aantal per 100.000 inwoners

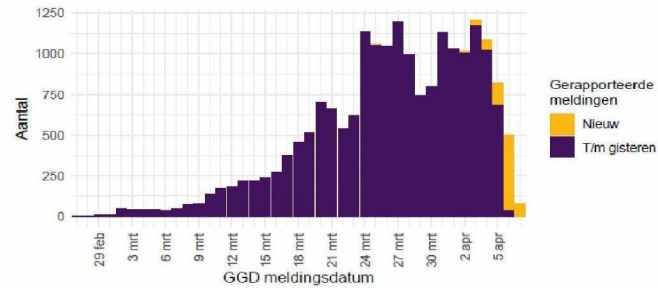

COVID-19 | NL

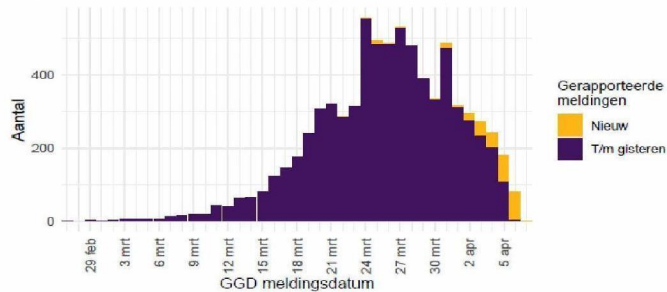
7 april 2020 – achtergrondinformatie

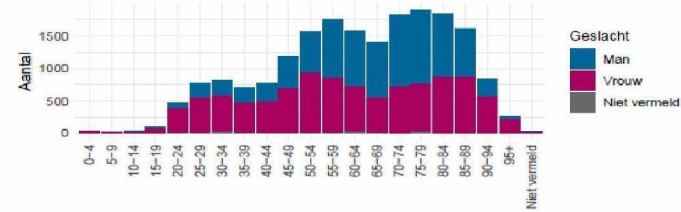
Bij de GGD'en gemelde patiënten:

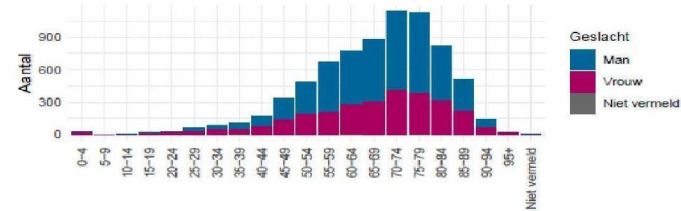
Bij de GGD'en gemelde opgenomen patiënten:

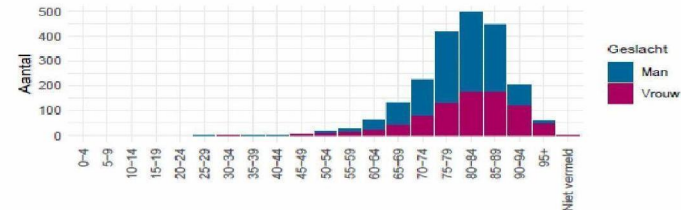
Leeftijdverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten

Leeftijdverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde in het ziekenhuis opgenomen COVID-19 patiënten

Leeftijdverdeling en man-vrouwverdeling van bij de GGD'en gemelde overleden COVID-19 patiënten

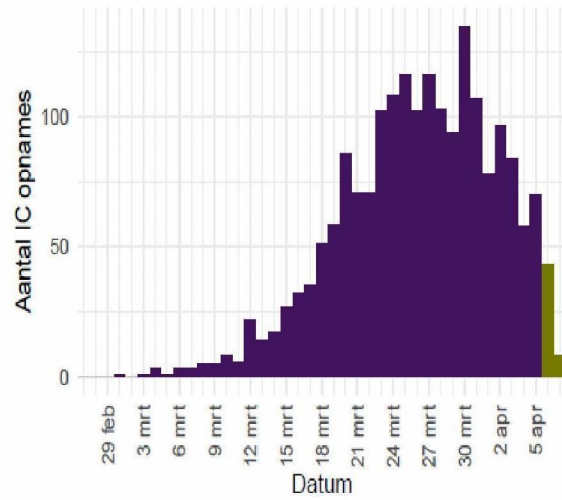

COVID-19 | NL

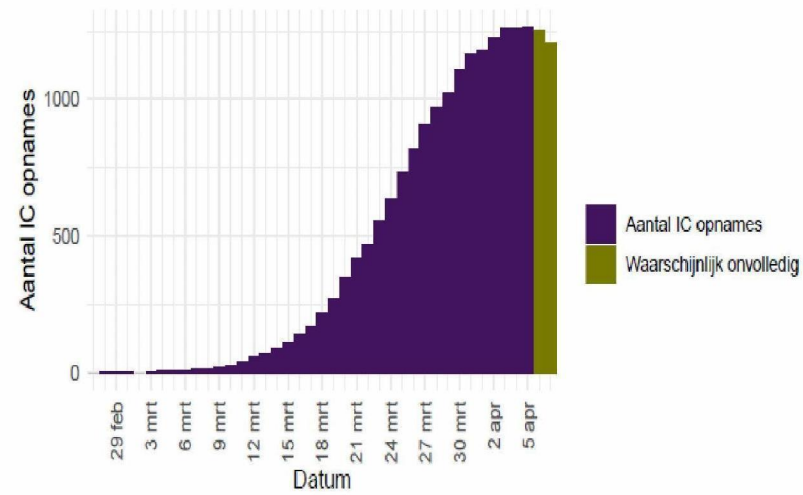
7 april 2020 – IC opnames

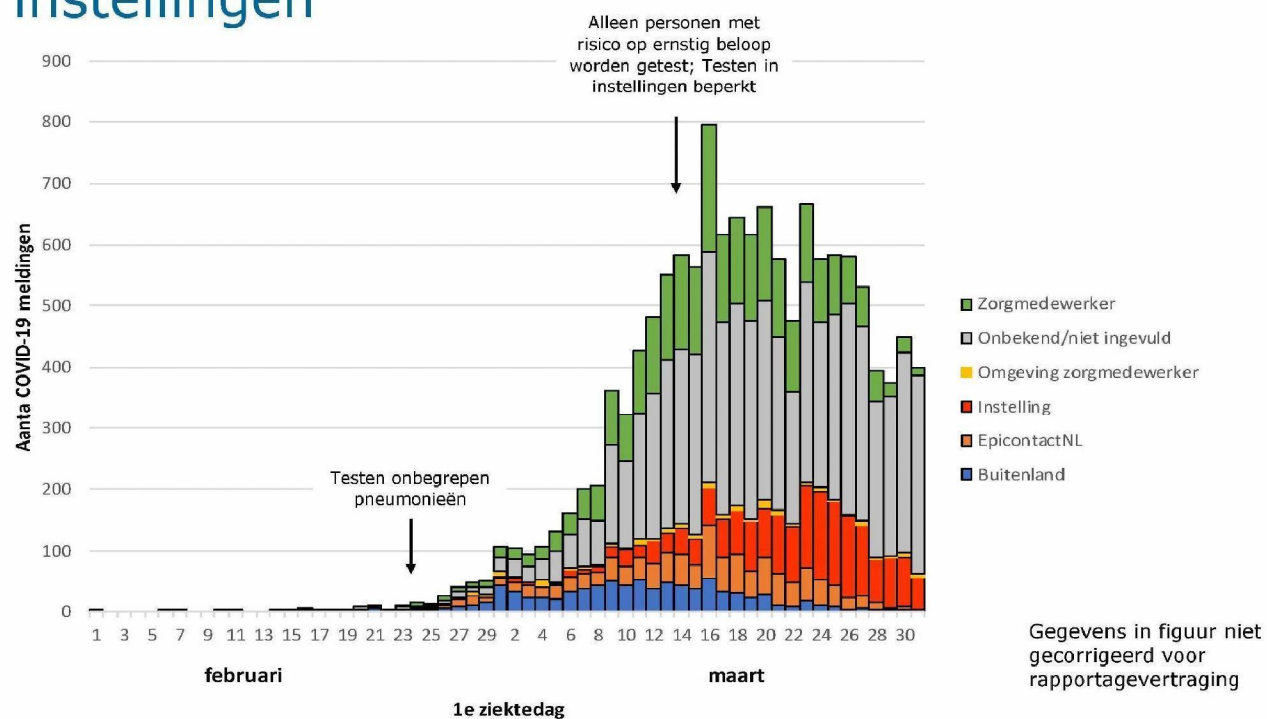
Nieuwe patiënten op IC

Totaal aantal patiënten op IC

Meldingen COVID-19 in instellingen

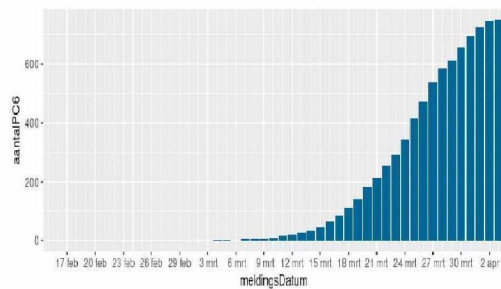
Verpleeghuislocaties met tenminste 1 COVID-19 patiënt, per 100.000 70+ personen

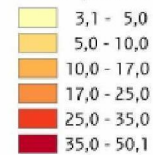
T/m 1 april 2020

Cumulatief aantal verpleeghuizen
met tenminste één COVID-19,
naar meldingsdatum aan GGD,
t/m 3 april 2020.

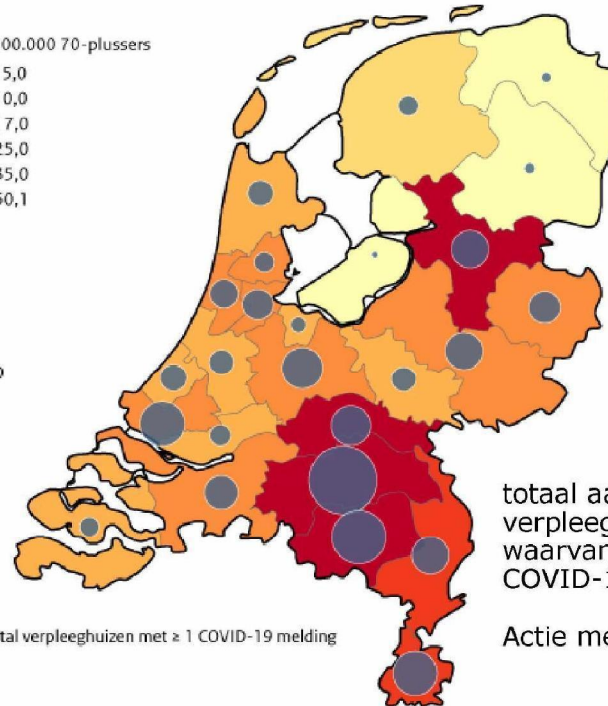
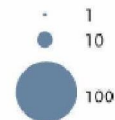
Totaal **1900** op **19.500** OSIRIS meldingen

Aantal* per 100.000 70-plussers

Aantal*

totaal aantal
verpleeghuislocaties 2500,
waarvan circa 900 met
COVID-19

Actie met Verenzo/NIVEL

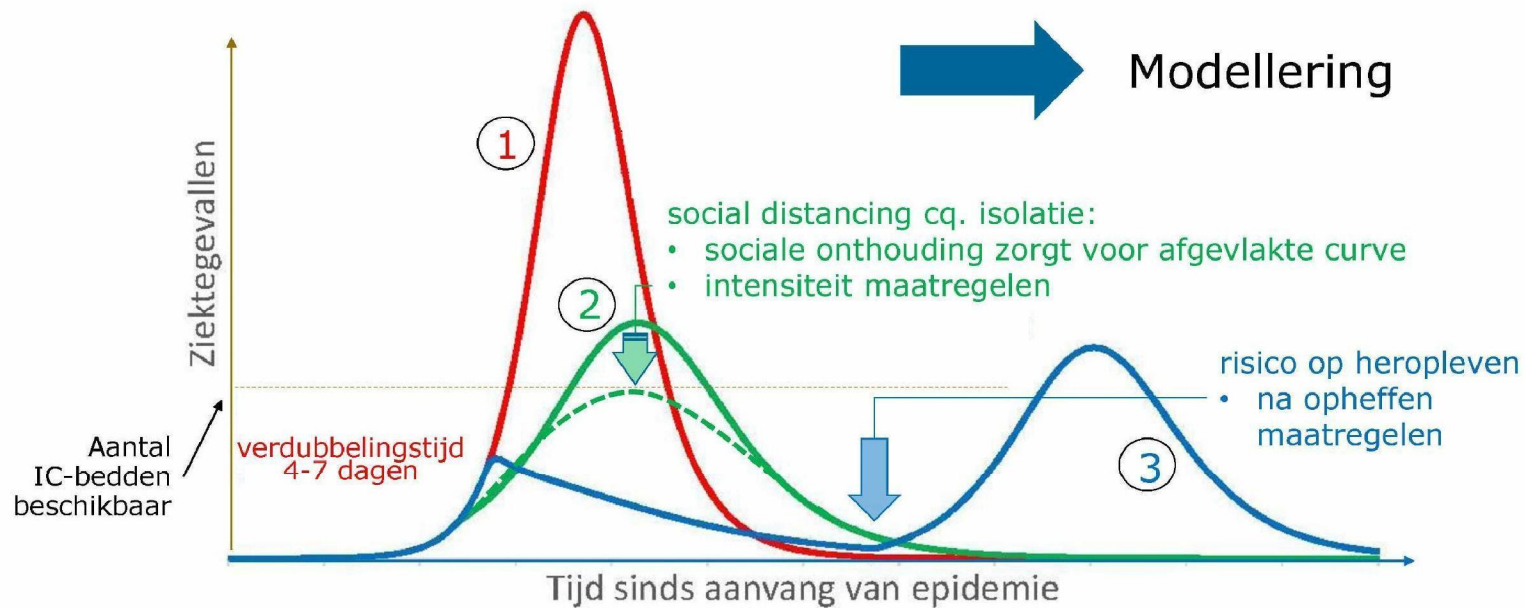
12

Scenario's bestrijding

1. geen interventie
2. maximale controle
3. lock-down

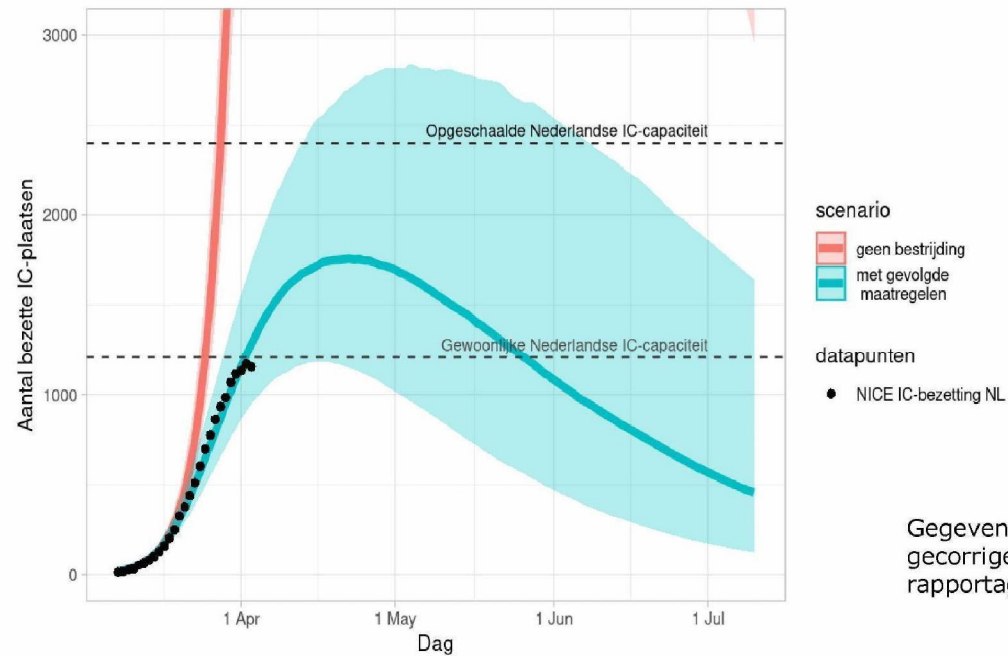
➔ Modelleren

Bezette IC-plaatsen

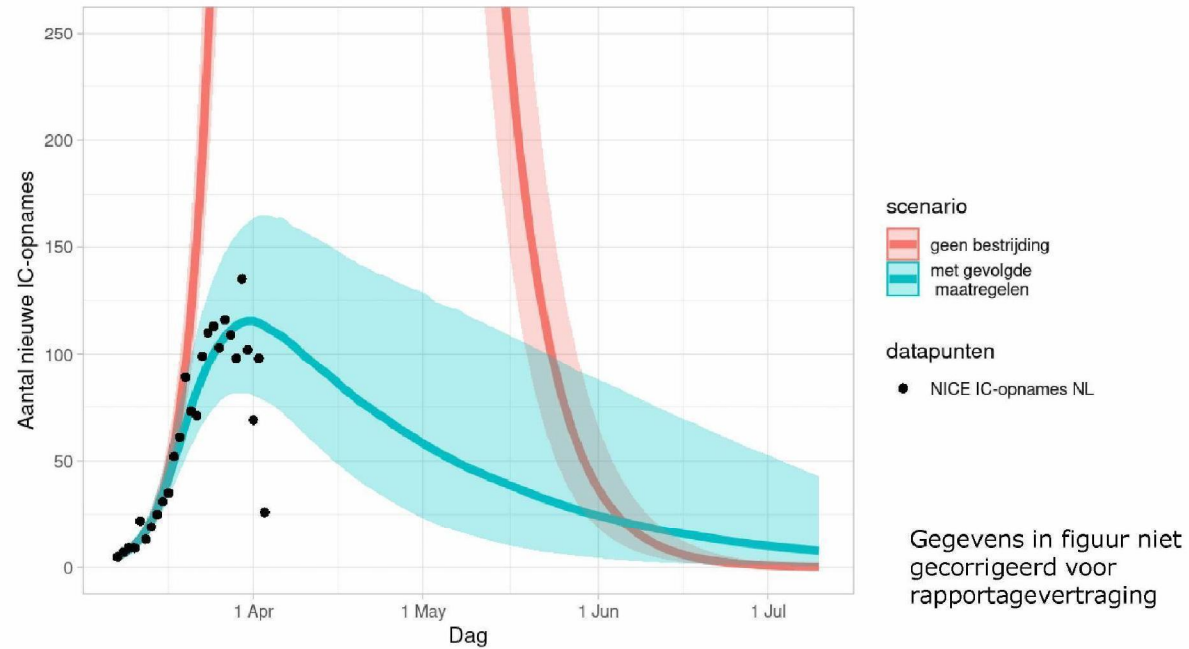
door patiënten met COVID-19 – 6 april 2020

Gegevens in figuur niet gecorrigeerd voor rapportagevertraging

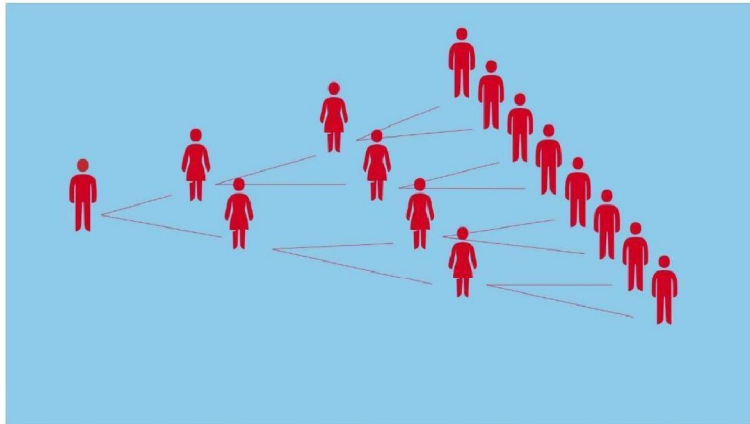
Nieuwe IC-opnames

door patiënten met COVID-19 – 6 april 2020

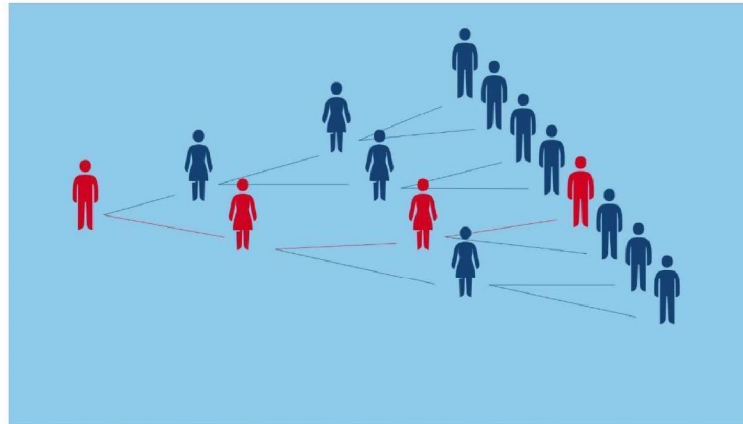

Reproductiegetal (R_0)

$R_0 = 2$

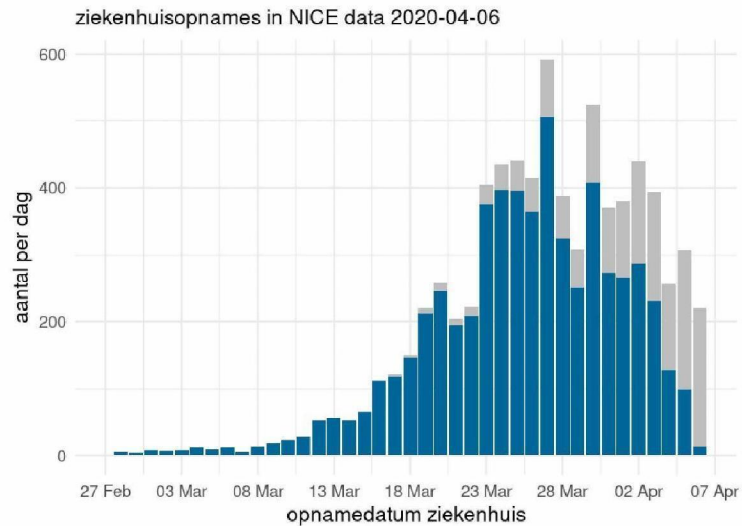

$R_0 = 1$

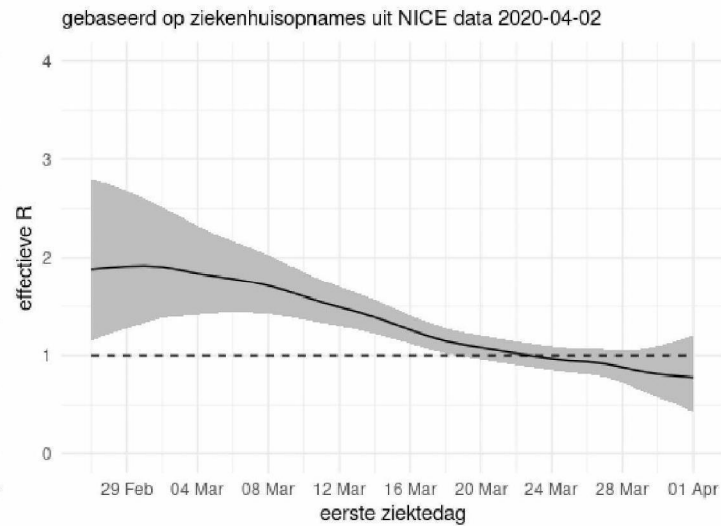

Effectieve R - NICE

- > Effectief reproductiegetal R is aantal secundaire gevallen per besmettelijk persoon
- > Wordt ongeveer 1 na 16-20 maart
- > Minder rapportagevertraging, minder hoge resolutie in tijd omdat eerste ziektedag niet gerapporteerd wordt en geschat moet worden

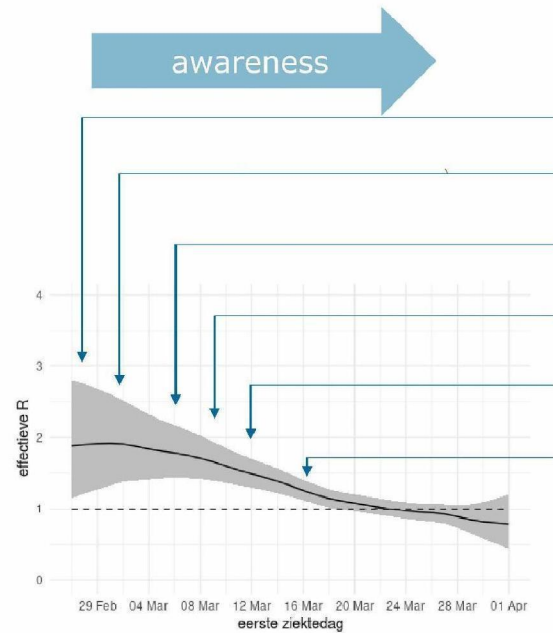

Opnamedatum ziekenhuis teruggerekend naar eerste ziektedag op basis van Osiris (waar opnamedatum en eerste ziektedag worden gerapporteerd)

Tijdslijn effectiviteit interventies

- > 27 februari: eerste geval; case finding en contact opsporing
- > 1 maart: advies aan reizigers om thuis te blijven bij hoesten
- > 6 maart: advies voor Noord-Brabant om thuis te blijven bij hoesten
- > 9 maart: geen handen schudden, thuiswerken voor Noord-Brabant
- > 12 maart: advies om thuis te blijven bij hoesten, thuiswerken waar mogelijk
- > 16 maart: sluiting scholen en kinderdagverblijven, sluiting horeca

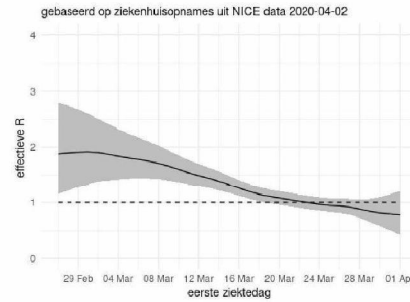
18

Transmissie versus Google mobility report NL

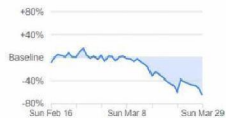
Verkrijging facebook gegevens loopt

Retail & recreation

-65%

compared to baseline

Mobility trends for places like restaurants, cafes, shopping centers, theme parks, museums, libraries, and movie theaters.

Transit stations

-68%

compared to baseline

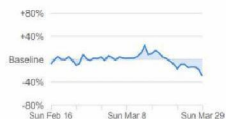

Mobility trends for places like public transport hubs such as subway, bus, and train stations.

Grocery & pharmacy

-29%

compared to baseline

Mobility trends for places like grocery markets, food warehouses, farmers markets, specialty food shops, drug stores, and pharmacies.

Workplaces

-35%

compared to baseline

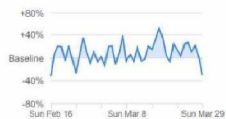

Mobility trends for places of work.

Parks

-30%

compared to baseline

Mobility trends for places like national parks, public beaches, marinas, dog parks, plazas, and public gardens.

Residential

+11%

compared to baseline

Mobility trends for places of residence.

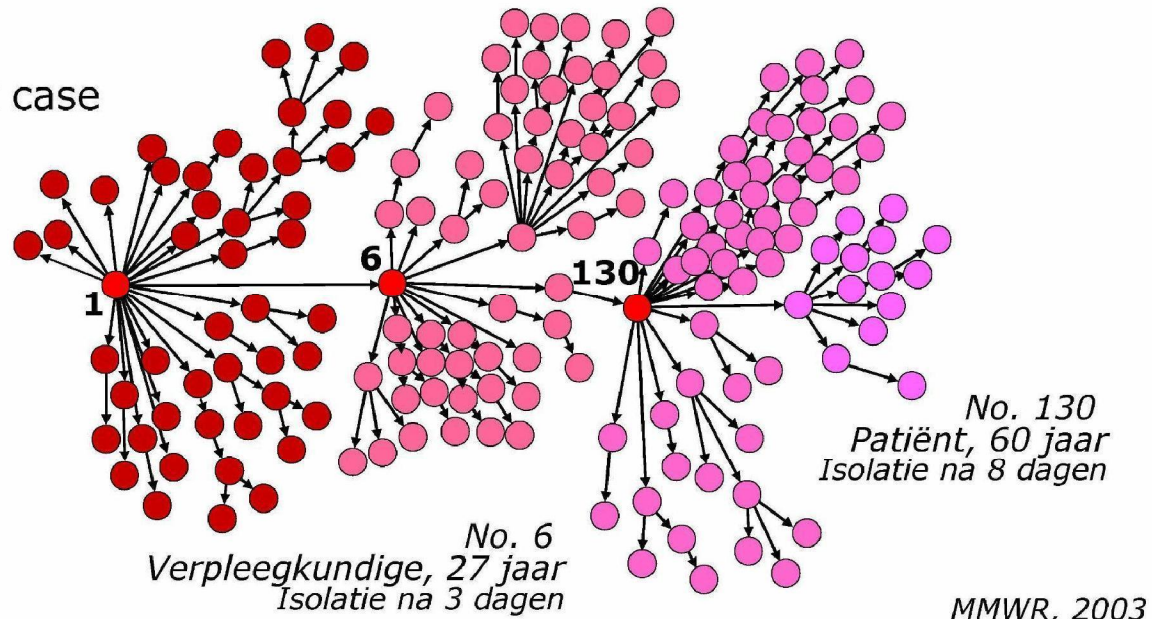
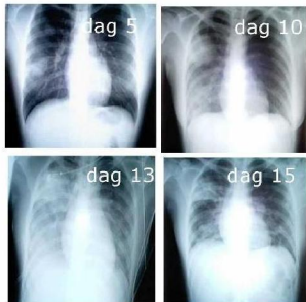

SARS

'superspreading' in ziekenhuis

Singapore's index case

Esther Sally Mok
No.1
Stewardess, 23 jaar
Isolatie na 7 dagen

PCR-test vs Serologische test

PCR-test

Test naar een infectie
op dit moment
(erfelijk materiaal
van het virus)

Serologische test

Test naar een eerder
doorgemaakt infectie
(afweer van het
lichaam)

Serologische test

*Serologische test
Test naar een eerder
doorgemaakt infectie
(afweer van het
lichaam)*

– Klinisch:

- Ondersteuning diagnostiek
- Ondersteuning prognostiek

– Zorgverleners:

- Zijn personen immuun na doorgemaakte infectie?
- Hoe robust is de immuun respons na milde of bijna asymptomatische infectie?

– Behandeling:

- Testen plasma pools, monoclonalen bij behandeling

– Populatie:

- Wat is de seroincidentie?
- Groepsimmunitet
- Wat is de rol van kinderen?

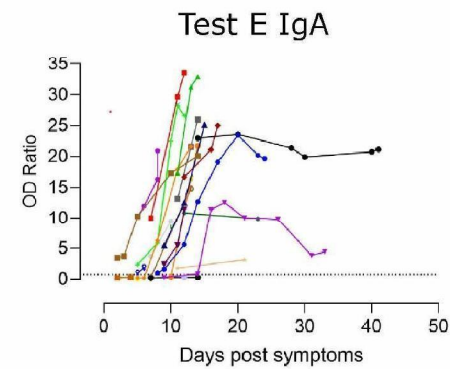
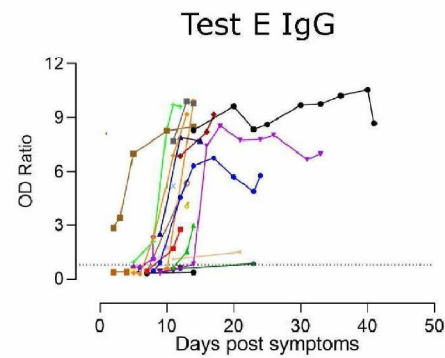
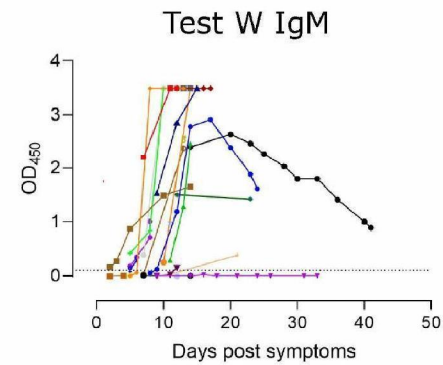
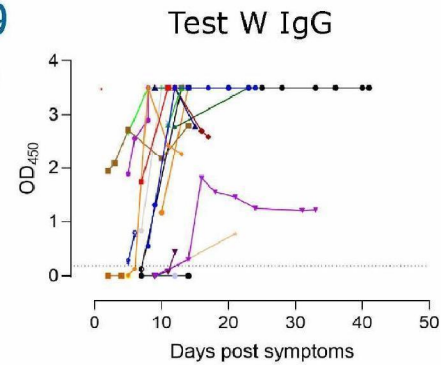
Kinetiek in COVID-19 bevestigigde patienten

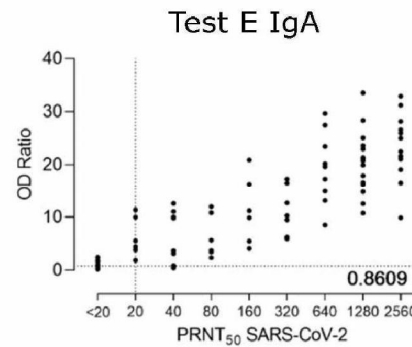
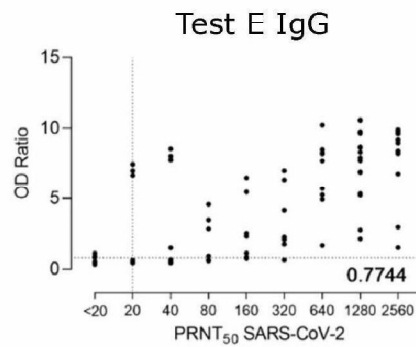
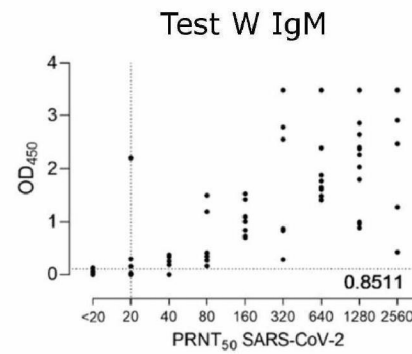
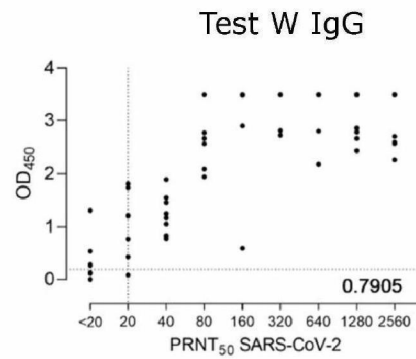
Test W vs E

↑
concentratie
antistoffen
↓
dagen na klachten →

Data Erasmus MC

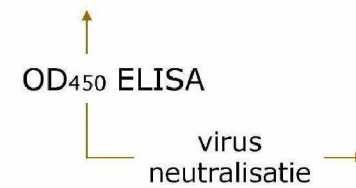
5.1.2e

Neutralisatie vs ELISA (OD₄₅₀)

cut-off voor
PRNT positief
instelbaar voor
Test W Ig

Data Erasmus MC

5.1.2e

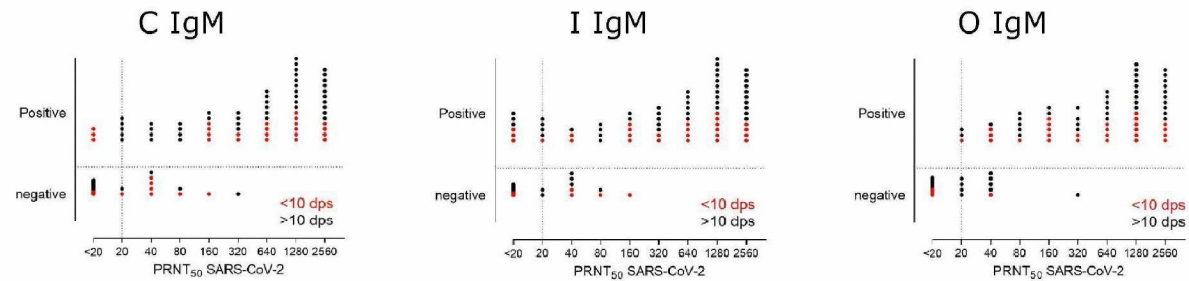

Sneltesten

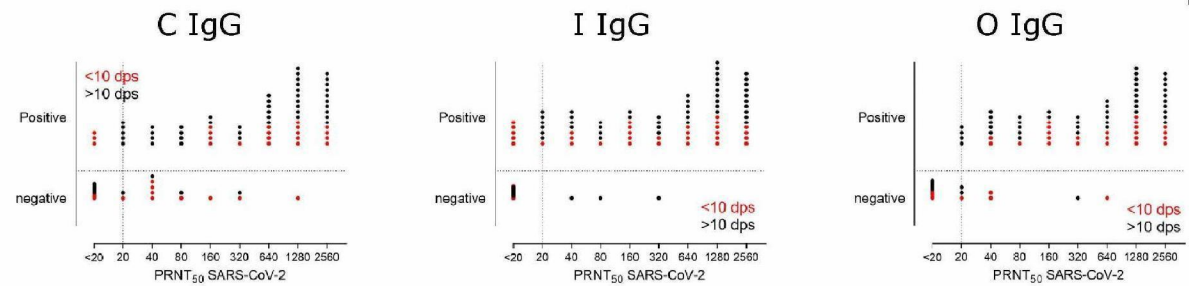

Data Erasmus MC

5.1.2e

dps = dagen na start klachten

+/-
virus
neutralisatie →

Sneltesten

- › Schieten als paddenstoelen uit de grond.
- › Antigentest op virusdeeltje, of serologietest op IgM/IgG (vroeg).
- › Kwaliteit varieert sterk, uitslag vaak niet conclusief.
- › Geven vooral gevoel van schijnveiligheid: mensen denken dat ze COVID-19 wel of niet hebben gehad, terwijl dit dus in hoge mate onzeker is.
- › Commerciële sneltests worden bovendien 'uit de diagnoseketen' getrokken. De expertise van medici die testresultaten kunnen duiden en in context kunnen plaatsen ontbreekt.
- › Wordt wel onderzoek naar gedaan. Als goede sneltest → bespreken in OMT.

Samengevat

Doel: beschermen kwetsbaren en zorg kunnen blijven bieden

Scenario 'maximale controle' gericht op het afvlakken van de curve

- Maatregelen lijken over het algemeen te werken.
- R_0 ligt onder de 1, maar er komen elke dag nog nieuwe patiënten bij.
- Aandachtspunt: verspreiding in verpleeghuizen.

Volhouden van maatregelen is cruciaal. Het is geen sprint maar een marathon!

Loslaten is nog te vroeg!
Dan gaat de curve weer stijgen.
Daarmee stijgt ook weer de vraag naar (intensieve) zorg.

Wat moeten we doen?

- › Blijf zoveel mogelijk thuis.
Ook in Paasweekend
  - Alleen naar buiten als dat nodig is
  - Werk thuis indien mogelijk
- › Heeft u klachten van bovenste luchtwegen, zoals een neusverkoudheid? Blijf thuis.
  - Ziek uit
  - Doe geen boodschappen en ontvang geen bezoek
  - Bij koorts of benauwdheid: ook gezin in quarantaine!
- › Volg de gezondheidsadviezen.
  - Was uw handen
  - Schud geen handen
  - Bij klachten: hoest en nies in de binnenkant van uw elleboog
  - Gebruik papieren zakdoekjes om uw neus te snuiten en gooi deze daarna weg
- › Houd 1,5 meter afstand (= 2 arm-lengtes) van anderen

Hou vol!

5.1.2e